

OPATKA

Ročník 2017/2018 - 2

Letné ovocie

Spomienky...

Čo nás zaujíma

Roald Dahl

Milí študenti, priatelia!

Máme tu druhý diel časopisu OPATKA!

Po veľkej zime prišlo konečne teplo a slniečko. V prvom vydaní nášho časopisu bolo veľmi veľa zaujímavých príspevkov, preto verím, že sa ani tentokrát nebudete pri čítaní nudiť a určite si v tomto časopise nájdete články, ktoré vás zaujmú.

A keďže sa pomaličky blížia aj prázdniny, prajem Vám z celého srdca najmä pevné zdravie, veľa lásky, pohodu, veľa chuti do bláznovstiev... a k tomu všetkému príjemné čítanie!

S pozdravom šéfredaktorka

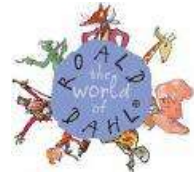
Viktória Popovičová

OBSAH

ROALD DAHL	4
Literárna tvorba	
- Básnička pre najkrajšieho chlapca na svete... 8	
- Rozprávka o rozprávkove..... 9	
- Moja obľúbená škola..... 12	
LETNÉ OBDOBIE S DOBROTAMI.....	13
KAM NA VÝLET NA SLOVENSKU.....	19
FACEBOOK.....	21
LETNÉ HUDOBNÉ FESTIVALY.....	23
Šport	
- Šport a zdravie.....	24
- Tenis.....	27
- Tréner Ján Kozák.....	29
BMW - moja obľúbená značka auta.....	30
ZASMEJME SA.....	33

ROALD DAHL

ROALD DAHL
(1916 - 1990), známy
britský autor nórskeho pôvodu (po
oboch rodičoch), tvorca
hrôzostrašných poviedok pre
dospelých, majster strachu a čierneho
humoru, je zároveň jedným
z najúspešnejších autorov detských
kníh 20. st.

Krstné meno získal Roald po polárnom bádatel'ovi Amundsenovi, ktorý bol v tej dobe vo svojej krajine na vrchole slávy. Po smrti otca Haralda (1920) sa Raldova matka Sofia nevrátila (podľa vôle manžela) so svojimi deťmi (i s deťmi z Haraldovho prvého manželstva) späť do Nórska, ale statočne plnila pranie svojho muža, aby deti boli vychovávané v britských školách.

Roaldovi však internátna škola neprirástla príliš k srdcu. Vyučovacie predmety mu veľmi nešli, ale bol dobrý v plávaní, v športe, a hlavne si obľúbil čítanie, ako určitú formu úniku pred neveselou realitou.

Prest'ahovanie rodiny do oblasti Kent ho od šikanovania nevzdialilo, skôr naopak - v Repton Public School boli útoky naň ešte prepracovanejšie než v jeho predchádzajúcej škole. Napriek tomu tu prežil i zaujímavé a pekné chvíle. Žiaci totiž dostali zvláštny darček - bonboniéru Cadbury, ktorú mali ako ochutnávači

ohodnotiť. Roald poňal túto úlohu veľmi vážne a za svoj rozbor bol pozvaný do továrne na výrobu čokolády. Keď o niekoľko rokov neskôr hľadal námet pre svoju druhú detskú knihu, siahol práve po tejto spomienke.

Po skončení školy nastúpil do firmy Shell, kde pracoval spolu s ďalšími dvoma obchodnými zástupcami. Z tejto doby pochádza jeho prvá publikovaná práca - správa o napadnutí domorodej ženy.

Počas druhej svetovej vojny sa Roald Dahl rozhodol pre službu v letectve. Lenže už jeho prvé nasadenie skončilo ťažkou haváriou - na svoj presun do Lýbie dostal zlé súradnice a ťažko havaroval v púšti. Z horiaceho vraku unikol s poranenou hlavou a s množstvom ďalších vážnych poranení. Prežil, ale začali sa mu prejavovať následky zranení, až bol zo zdravotných dôvodov z letectva uvoľnený.

Po návrate do Anglicka začala nová etapa jeho života. Postupne sa zoznámil s rôznymi zaujímavými ľuďmi. Ako bývalý letec bol vyslaný do USA vo funkcii Assistant Air Attache. Spisovateľ C. S. Forester chcel využiť jeho príbehy z Lýbie k popularizácii britského vojnového úsilia v USA. Dahl mu predal svoj text v takej podobe, že Forester ho odmietol ďalej spracovať, a tak - anonymne - vyšla v The Saturday Evening Post ďalšia Dahlova práca.

Roald Dahl, obľúbený v spoločnosti pre svoj kultivovaný prejav, začal písať. A keďže bol v činnnej vojenskej službe, jeho texty museli prechádzať vojenskou cenzúrou. Jeden z dotyčných „cenzurantov“ mu nechtiac pomohol, poviedku Gremlin Lore predal svojmu priateľovi, ktorého meno je známe dodnes: Walt Disney. Aj keď sa do podoby animovaného filmu nedostala, neskôr ju Disney vydal v knižnej podobe, a tak to bola prvá Dahlova kniha, ktorá dnes patrí k zberateľských raritám.

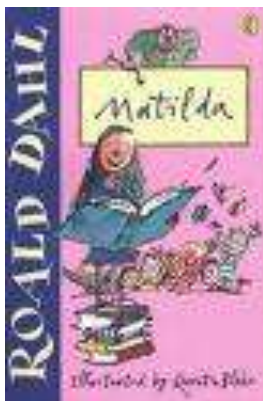
Roald Dahl začal postupne publikovať, v roku 1944 mal už dokonca i svoju literárnu agentku. Po ukončení vojny sa vrátil späť do Anglicka, život na dedine to tešil a získal tam mnoho priateľov. Súborné vydanie jeho vojnových poviedok malo síce zmiešané recenzie kritikov, ale istý úspech ho povzbudil k ďalšiemu písaniu.

Dahlove poviedky vychádzali aj v amerických časopisoch a čoskoro mal z tejto strany Atlantiku väčšie zisky ako z Európy. To rozhodlo o jeho presťahovaní sa do USA a o neskoršom získaní amerického občianstva. Tam zároveň v roku 1951 stretol svoju budúcu manželku, herečku Patriciu Neal (bývalú priateľku Garyho Coopera). Šikovný a zábavný spoločník Dahl oslovil Patríciu nezvyčajným spôsobom. Mal jednu slabosť - na večierkoch rád šokoval nových hostí svojím správaním; i Patríciu ignoroval, a práve táto „opovážlivosť“ vyústila v roku 1953 do ich spoločnej svadby.

Mali spolu päť detí, čo Roald považoval za hlavný dôvod venovať sa tvorbe pre deti. Manželstvo, stíhané

mnohými problémami, sa však po 30 rokoch skončilo rozvodom. Dahl sa opäť šťastne oženil ☺, a touto radosťou bola preniknutá i jeho tvorba; mnohé úspešné knihy pochádzajú práve z tejto doby.

Roald Dahl zomrel v roku 1990 na leukémiu.

Deťom venoval viac než 20 kníh, prevažne bestsellerov, ktoré čítajú na celom svete. Čitateľsky najúspešnejšou časťou Dahlovej tvorby pre deti sú fascinujúce, ale i provokujúce, zábavné, no i dojemné rozprávky - Kubko a obrovská broskyňa, Karolko a továreň na čokoládu, Zázračný prsteň, Čarodejnice, Žirafa, pelikán a ja, Matilda, Minpinkovia a iné. Dahlov „detský horor“ Čarodejnice dostal prestížnu cenu Whitbread Award. Mnohé Dahlove rozprávky boli zdramatizované a sfilmované.

Spracovala Katarína Bieleková

... a bonusom navyše je pre Vás tvorba našich šikovných študentiek. Tešíme sa, že do časopisu prispeli i tí, ktorí (zatiaľ) k stredoškólakom OA nepatria:

Básnička pre najkrajšieho chlapca na svete...

Svetlo svieti, nikto vonku.
Moje oči hľadia priamo na tie tvoje.

Naše ruky stretli sa... oči hľadia všade inde, len
nie na teba.

O päť minút deväť bude,
my sme pustí ako skaly.

Tvoje srdce núti moje
urobiť to,

čo môj rozum nechce.

Srdce rozum nepočúvne,
na rozmýšľanie neskoro je.

Svadba, deti, láska, rozchod...

Rozum srdce varoval - čo sa stalo, stať sa malo.

Moje srdce radosť malo...

Sofia Balogová, 9.A

Rozprávka o rozprávkove

Kde bolo, tam bolo a kde nebolo, tam bolo... Za siedmimi horami, za ôsmymi dolami... bola maličká dedinka, v ktorej si nažíval švárny šuhaj a ten sa volal František. Bol to on miestna celebrita v celej dedinke a hrdina pre ostatné dievky. Ostatní ho volali veľmi vznešenou prezývkou, a tou bola kabelkonosič alebo aj chodiaci šatník. František nikdy nemohol nechať slečnu alebo dámu samu nosiť kabelku či tašku s nákupom, preto bol často v meste, ktoré bolo o čosi ďalej od dedinky, kde si nažíval.

František bol zaľúbený do jednej dámy menom Iveta. Bola to dáma na úrovni, s tou najkrajšou kabelkou v šírom okolí. Samozrejme o tom nikto nevedel, len Jarka, Rado, Kika, sused naproti, sused oproti... ehm, ale inak naozaj nikto. Jedného dňa mal prísť k nemu na návštevu jeho najlepší kamoš Kozáčik. Ten býval veľmi, veľmi, naozaj veľmi ďaleko, ale aj napriek tomu bol u Františka každý týždeň. Pretože chlapci mali v oblúbe veľmi divný šport s ešte divnejším názvom - pukzub; hráči hrali oproti sebe a naháňali malú čiernu vec, a tou bol puk. Po každom zápase sa rátalo, koľko bolo výstrelov do bránky, ale aj taká novinka, koľko bolo vybitých zubov. Kozáčik si nemohol niečo také nechať ujsť, veď s Františkom už mali len desať zubov. Kozáčik dochádzal k Františkovi, a to expresom; veľmi moderným vláčikom, ktorý ide rýchlo ako raketa. Samozrejme, ten vláčik mal aj svoje nevýhody - pri tej rýchlosti sa občas stalo, skoro každý týždeň, že niekto z neho vyletel a, samozrejme, ten

chudáčisko musel kupovať ďalší lístok, pretože riaditeľ stanice bol držgroš, nezaplatil ani groš. Sám aj vravel, že počas jazdy nemajú kukat' z okna. Preto aj Kozáčik niekedy neprišiel, pretože ten vkuse kukal.

Písal sa rok 1930, a bol akurát štvrtok - ešte pred Kozáčikovým príchodom, keď František dostal nečakanú návštevu. Do jeho veľmi moderného domčeka ktosi zaklopal. František sa zľakol, pretože to mohla byť pani, ktorej mal minulý týždeň ušit' zásteru, ale on zabudol. Áno, František vedel šit', pretože minulý rok si otvorili firmu *Uši, čo počuješ*, veľmi dobrá firma, do ktorej chodia slávne hviezdy - slávna pani Majsterka, či známa básnikárka Jarmilka. Veľmi dobre sa tomu Františkovi darí, ani nevie sám ako. Ale len tie dvere ho hnevali... a kto je za nimi. Pomaličky sa približuje k dverám, otvára ich a skoro padá z vozíka, pretože tam stojí jeho milovaná Ivet, ktorá sa hneď k nemu prihovorila: „František, prosím, už si zavri tie ústa, lebo ti tam vletí mucha.“ František sa prebral a pýta sa, čo jeho drahá potrebuje. Tá mu hneď zdelila, že zajtra musí ísť na nákupy. Fero začal byť nervózny, lebo zajtra je Pukzub, ale nechcel ju sklamať, tak jej hneď sľúbil, že veľmi rád pôjde. Ivet sa veľmi potešila a ako prišla, tak aj odišla. No čo ten chudáčisko mal robiť, myslel na to dosť dlho, asi päť hodín, kým neprišiel Kozáčik. Kozáčik už veľmi natešený, dvere k Františkovému domu vyvalí. A hneď začne básniť o Pukzube, a že v ten deň si musia kúpiť veľa jedla... František sa chytí za hlavu a hneď sa

prizná Kozáčikovi, že zajtra má ísť na nákupy s Ivet. No ale čo budeme robiť, keď chcel byť na Pukzube, ale aj pri Ivet. Kozáčik hneď navrhol, ospravedlň sa a kúp jej niečo alebo ju pozvi, nech ide s nami. František dumal, dumal a nevydumal nič. Hneď na druhý deň ráno šiel k domčeku a ako Ivet otvorila, František sa zas zdrúzgal z vozíka a padol ako kameň. Ivet hneď zachraňuje situáciu a vraví: „František, d'akujem, ale dnes som už dlážku umývala, pod' dnu, urobím ti kakao.“ František skáče na vozík, pretože kakao ma veľmi rád, zvlášť od Ivet. Pozbiera si aj tie štyri tašky, čo mu spadli na zem a uháňa dnu. Pri popíjaní kakaa sa jej František prizná, že musí ísť na Pukzub a tiež sa jej spýta, či nepôjde s ním. Ivet súhlasí, ale pod podmienkou, že potom jej pôjde pomôcť do práce - do hotela, kde je recepčná. František natešený skáče z vozíka a hneď je vkladá do rúk bomboniéry, ktoré stihol nakúpiť.

Ešte v ten onen deň na Pukzube sú všetci šťastní a sedia v prvom rade, kde sedí aj pán Kozáčik, ktorý do seba pchá bagetu, lebo podľa neho bez bagety by bol zlý zápas. Zápas skončil veľmi dobre, tunajší dedinčania vyhrali - päť strelou do bránky a šesť vybitých zubov. Na ďalší deň František ako hodinky už čaká Ivet na recepcii a tam sedí celý šťastný až dodnes. Zazvonil zvonec a rozprávky je koniec.

Kristína Vojteková, 1.TEK

Moja oblíbená škola...

Ako malé dievčatko ma mamka odviedla do prvého ročníka, mala som vtedy päť rokov. Bola som ešte maličká, no s veľkými očakávaniami, i s menším strachom z toho, čo ma bude čakať; s kým sa budem kamarátiť a čo tam budem robiť.

Ked' som prvý deň nastúpila do školy, bola som zmätená a trochu smutná, že už nebudem len doma. Dni však ubiehali a ja som v triede spoznala veľmi dobrých ľudí, s ktorými som sa hrala. Rok čo rok sme boli starší, poniektorí odišli, ale moji najlepší kamaráti ostali.

Ked' som bola staršia, nastal čas, aby som sa postavila ťažkej vedomostnej skúške, ktorou bol monitor. Bála som sa, ale zároveň som bola zvedavá, ako to dopadne. Ked'že učitelia a kamaráti mi držali palce, napokon to skončilo veľmi príjemne.

Prišiel čas, aby som nastúpila na strednú školu. Bolo to čosi úplne iné, odlišné než na základnej škole. Súčasťou bol aj odborný výcvik, kde sme sa učili šiť. Najprv som sa bála toho, ako to zvládnem, ale s pomocou mojej obľúbenej pani majsterky sa mi tento predmet veľmi zalúbil a začala som šiť s radosťou.

Po skončení tretieho ročníka som pokračovala ďalej v štúdiu, pretože mám v škole veľmi dobrých učiteľov a bolo by mi smutno nevyužiť čas ďalších dvoch rokov, počas ktorých mám možnosť byť naďalej v spoločnosti ľudí, ktorí sú mi blízki.

Teraz som v prvej triede TEK, čo je môj štvrtý rok na strednej škole a snažím sa ho užiť naplno, pretože už budúci rok bude mojím posledným. Sú to krásne roky môjho života a som za ne vd'áčná všetkým ľuďom, ktorí mi ho spríjemnili a spríjemňujú.

Jarka Hertnekyová, 1. TEK

Letné obdobie s dobrotami...

Už sa teším, lebo o pár mesiacov je leto, čo mi teraz pripomína, že v lete si obvykle pochutnám na melóne... už teraz mám slinky v ústach))). Každý by si ho dal, priznajte si to aj vy! Niekde na slnku sedieť a papat' melón. No mňam! Je obzvlášť veľmi zdravý na krvný tlak, je plný vitamínov a taktiež aj vody. Napríklad existujú aj krémy, šampóny, či balzami na pery s arómou melónu. Melón sa dá pripraviť na všetky spôsoby: smooty, sirupy, žuvačky, masky z kôry a rôzne ďalšie...

Typy melónov:

- Vodný melón (Dyňa)

- Galia

- Ananásový melón (Cantaloupe)

- Piel de Sapo

K mojím obľúbeným letným mňamkám patria aj:

Jahody- drobné a chutné ovocie, ktoré je plodom jahodníka. Jahody existujú už po stáročia, ale tie, ktoré jedávame, vznikli až krížením, a to po mnohých pokusoch - ved' predsa, aby nám chutili. Jahoda je pre zdravie prospešná najmä vysokým obsahom

vitamínu C a ďalších látok, ktoré napomáhajú celkovej vitalite tela. Bohužiaľ, v posledných rokoch, keď sme začali nakupovať v supermarketoch, sa kvalita jahôd, či už ohľadom chuti alebo ohľadom obsahu vitamínov, začala uberať nesprávnym smerom. Takže ak si chcete stále vychutnať dobrú nezameniteľnú chuť jahôd, je potrebné sa poobzerať po inom zdroji, alebo si ich dopestovať doma.

Čučoriedky- brusnica čučoriedková je poloker, ktorý dorastá do výšky maximálne 1 metra. Čučoriedka je

náročná na kvalitu pôdy, potrebuje piesočnato-hlinitú pôdu s vysokým obsahom živín. Brusnica čučoriedková je ďalej veľmi náročná aj na zálievku. Neznáša mokrú pôdu, ale potrebuje dostatok pravidelnej vlhky. Plody brusnice sú spomínané čučoriedky. Čučoriedky sú malé tmavofialové bobuľky dorastajúce do veľkosti približne 0,5 centimetra. Tieto bobuľky dozrievajú na konci prázdnin.

Broskyne- strom pochádza z Číny, kde ju pestovali už pred vyše 4000 rokmi. Broskyňa sa najlepšie darí v 200 m.n.m výške. Broskyňa má rada slnečné a teplé pestovateľské podmienky. Na Slovensku a Česku ju poznáme a pestujeme už 600 rokov. Toto chutné a zdravé ovocie patrí do kôstkového druhu. Jej plody sú šťavnaté a sfarbené do červenožlta. Broskyňa je plná vitamínov a minerálov, a preto je veľmi vhodným letným ovocím, ktoré môžete konzumovať aj počas chudnutia. Broskyne sú výborným osviežením počas leta!

Marhule- tento ovocný strom dorastá do výšky okolo 2 - 3 metre. Marhuľa pochádza z Číny, odkiaľ sa dostala do celého sveta. Marhuľa nemá problém vyrásť aj vo výške 600 metrov nad morom, to je jej maximálna nadmorská výška na jej pestovanie. Menšie žltooranžové gule sú po dozretí sladké až sladko-kyslé a majú veľa pozitívnych účinkov na celkové zdravie človeka. Ich povrch má podobne ako povrch broskýň jemné chlípky. Tento strom je náročný na pestovateľské podmienky. Ľahko podľahne chorobám, a preto buďte veľmi trpezliví a obozretní, keď sa rozhodnete vypestovať marhuľu doma na záhradke. Najlepšie urobíte, ak sa informujete v záhradkárstve, ako pestovať daný druh marhule, ktorý vám odporučia.

Čerešne- čerešňa je plod ovocného stromu čerešňa. Je to kôstkovica.

Mäkký plod s priemerom okolo 15 mm ukrýva kôstku, okolo ktorého sa nachádza sladká dužina bielej alebo ružovkastej farby s vysokým obsahom vody. Povrch plodu tvorí šupka, ktorá má podľa fázy zrelosti červenkastú,

červenú alebo tmavočervenú farbu. Šťavnaté plody dozrievajú v našich podmienkach od mája do júla a sú významným zdrojom minerálov (horčík, železo, jód, fosfor, zinok, vápnik,

draslík a kremík) a vitamínov (A, B, C, E a P).

Maliny- plody ostružiny malinovej. Je zložená z drobných guľôčok červenej farby. Obsiahnuté farbivo patrí medzi najsilnejšie antioxidanty. Čím sýtejšej a tmavšej farby sú maliny, tým je koncentrácia tohto farbiva vyššia. Plody, šťava a ďalšie výrobky z nich sú najmä pre obsah antioxidantov cenné pri horúčkovitých a zápalových ochoreniach (zápal priedušiek, reuma), zlepšujú zdravotný stav fajčiarov a alkoholikov, odporúčajú sa aj pri Alzheimerovej chorobe.

Černice- černice sú, podobne ako maliny, ovocie, ktoré dozrieva postupne. Preto vám poskytnú dostatok čerstvých plodov v rozmedzí niekoľkých týždňov, čo je len vítané.

Vďaka látkam, ktoré obsahujú, sa budete cítiť vo forme a mlado. Sú bohaté na kyselinu listovú, ktorá sa podieľa na obnove buniek, prospieva nervovej sústave a je dôležitá počas tehotenstva, keďže chráni plod pred vrodenými chorobami.

V černiciach sa nachádzajú aj ďalšie vitamíny skupiny B, vitamín A, množstvo C, ale aj E a vitamín K. Sú významným zdrojom železa, horčíka, vápnika, mangánu a draslíka. Černice spomaľujú proces starnutia a osviežujú pokožku, vlasy a nechty. Majú aj protizápalové účinky a dokonca obsahujú látku, ktorá inhibuje rast tumorov.

Toto drobné tmavé ovocie reguluje výšku cukru v krvi, cholesterol, aj krvný tlak. Využívajú sa aj černicové listy - ak si z nich pripravíte čaj, pomôže vám s tráviacimi ťažkosťami alebo proti zapálenému hrdlu.

Danka Damankošová, 1. OA

Kam na výlet na Slovensku?

Na Slovensku máme niekoľko miest zapísaných do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Jedinečná Banská Štiavnica alebo starobylý Bardejov sú len niektoré mestá, ktoré sa naozaj oplatí vidieť!

Dokonca nemusíme ísť na dovolenku až tak ďaleko, na Slovensku je toľko miest, čo sme určite nie všetci videli, ako je napríklad: Slovenský raj, Tatry, hrady, zámky, lyžiarske strediská alebo mestá ako sú Košice, Bratislava, Bardejov, Banská Štiavnica a veľa iných.

Národný park Slovenský raj, nachádzajúci sa vo východnej časti Slovenska, chráni jednu z najväčších ľadových jaskýň na svete a prít'azlivú krajinu krasových planín, tiesňav, vodopádov a jaskýň. Nechýbajú tu ani pozoruhodné pamiatky dokumentujúce najstaršiu históriu osídľovania Spiša a celého Slovenska. Národný park Slovenský raj patrí medzi najmladšie národné parky na Slovensku. Krajinársky mimoriadne hodnotné územie na pomedzí Spiša a Gemera bolo od roku 1964 zapísané ako chránená krajinná oblasť. V roku 1988 ho povýšili na národný park s rozlohou 328 km², pretože táto kategória zabezpečuje vyšší stupeň ochrany. Približne jedna pätina národného parku je prísnejšie chránená v rámci 11 národných prírodných rezervácií a 8 prírodných rezervácií.

A keďže Košice sú mestom, ktoré je pre mnohých z nás srdcovou záležitosťou, priblížim trošku aj to.

Košické Staré mesto dýcha históriou. Taký Dóm sv. Alžbety je najväčší a začali ho stavať v 14. storočí, v centre sídli aj budova jednej z

najstarších reštaurácií na svete, Levočský dom z 15. storočia alebo gotická Miklušova väznica. V Košiciach ďalej máme zoologickú záhradu a bobovú dráhu. Košice sú Európskym mestom športu 2016. Aj mimo toho sa dá v Košiciach pozrieť ženský basketbal či hokej na slušnej úrovni a na jeseň zabehnúť slávny Medzinárodný maratón mieru. Divadlo, koncerty, výstavy... Všetky druhy kultúry nájdeme v Košiciach. Napríklad vo Východoslovenskom múzeu si môžeme pozrieť niečo z histórie mesta, vrátane ich pokladu, v Kunsthalle a v Kasárňach sú zasa výstavy súčasného umenia, ale aj koncerty a iné podujatia.

Dnes som vám priblížila niečo z blízkeho okolia, no nabadúce sa môžeme pozrieť aj na iné miesta na Slovensku, lebo tých je na našom krásnom území neúrekom!

Viktória Popovičová, 3. OA

Facebook

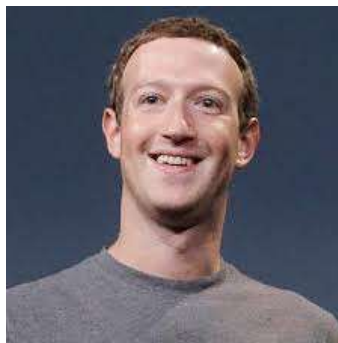
Facebook je sociálna sieť, ktorú spustili dňa 4. februára 2004 Mark Zuckerberg, Eduardo Saverin, Dustin Moskovitz a Chris Hughes počas štúdia na Harvardskej univerzite. Zuckerberg ho spustil zo svojej internátnej izby. Naprogramovanie mu údajne trvalo menej ako dva týždne. Za taký istý čas ho začala využívať polovica školy, preto ho rozšíril na americké univerzity Yale a Stanford. Neskôr bol prístup otvorený pre všetkých používateľov s univerzitnou e-mailovou adresou (.edu, .ac.uk,...). Od 27. februára 2006 sa začali do systému pripájať niektoré veľké spoločnosti a od 11. augusta 2006 sa môže pripojiť ktokoľvek starší ako 12 rokov. Používatelia sa môžu pripájať na rôzne sociálne siete, napríklad v rámci jednej školy, firmy alebo geografickej lokácie. To umožňuje ľahšie vyhľadávanie jednotlivých osôb. Začiatkom marca 2009 bola oficiálne spustená aj slovenská verzia Facebooku. Na jeho lokalizácii do slovenčiny sa podieľajú stovky dobrovoľníkov.

V dnešnej dobe slúži Facebook najmä na komunikáciu, nadväzovanie priateľstiev a zdieľanie fotografií a videí. V polovici roku 2006 mal už 7 miliónov členov. Lákavý bol pre rôzne veľké spoločnosti ako Microsoft, Yahoo! alebo Viacom. Yahoo! dokonca za Facebook ponúklo 1 miliardu dolárov. K 30. septembru 2014 mal Facebook 1,35 miliardy aktívnych používateľov

za mesiac a je dostupný skoro na celom svete. Jeho hlavný konkurent MySpace, donedávna neohroziteľná jednotka na trhu s počtom používateľov nad 100 miliónov, stratil svoju pozíciu v roku 2008. Facebook vstúpil na burzu 18. mája 2012. Trhová hodnota sociálnej siete Facebook prekročila 26. augusta 2013 hranicu 100 miliárd dolárov.

Kauza FACEBOOK

**Americký senát vypočúva
zakladateľa Facebooku Marka
Zuckerberga**

V americkom Senáte sa v utorok začalo dvojdňové vypočúvanie zakladateľa a šéfa sociálnej siete Facebook Marka Zuckerberga v súvislosti únikom osobných údajov približne 87 miliónov používateľov tohto najrozšírenejšieho sociálneho média na svete.

„Ja som Facebook založil, ja ho vediem a ja som zodpovedný za to, čo sa v ňom deje,“ povedal Zuckerberg na úvod svojej výpovede vysielanej v priamom prenose americkými televíziami a dodal, že Facebooku sa nepodarilo ochrániť svojich užívateľov a ich súkromie.

„Teraz je zrejmé, že sme neurobili dost' pre to, aby tieto nástroje nemohol niekto zneužiť. To platí pre falošné správy, cudzie zasahovanie do volieb a prejavov

nenávisti, ako aj ochrany súkromných údajov. Nevnímali sme našu zodpovednosť dostatočne komplexne, a to bola veľká chyba. Bola to moja chyba a je mi to ľúto," uviedol Zuckerberg pred približne 44 členmi amerického Kongresu.

Z toho vidíme, že minca má dve strany a všetko dobré môže mať aj svoje záporné stránky.

Eva Nagyová, 1. OA

Letné hudobné festivaly

Letné festivaly som si vybrala preto, lebo sa venujem hudbe a rada spievam. Hudobné festivaly sú druhom festivalov orientovaných na hudbu a činnosti s ňou spojené. Zväčša sú zamerané na interpretov rôznych hudobných žánrov, napríklad metal, jazz, rock, pop a podobne.

K najznámejších patria:

- Cibula fest: multižánrový a multigeneračný festival
- Festival Pohoda: mix hudobných štýlov

- Festival Atmosféra: festival nezabudnuteľnej atmosféry hudby a iných zaujímavostí
- Lumen: gospelová hudba
- Ekofest: benefičný enviromentálny festival s hudbou
- Východná: folklórny festival
- Rozhýbkosti: festival folklóru
- Country festival: country hudba
- Festival ľudovej hudby: najznámejšie folklórne kapely

Silvia Eperješiová, 2. OA

ŠPORT

Šport a zdravie

Nazdávam sa, že šport je najlepším prostriedkom na podporu nášho zdravia. Ja sám si rád zašportujem. V lete je to najmä bicykel alebo si zájdem na prechádzku do prírody. Preto vám chcem priblížiť šport v krátkom článku, ktorý som pre vás pripravil.

Šport je forma fyzickej aktivity alebo zručnosti, ktorej účelom je snaha rekreovať sa. Pestuje sa u ľudí odpradáva. Z hľadiska podávaných výkonov sa šport rozdeľuje na vrcholový a rekreačný. Súčasné obdobie je charakterizované uponáhľaným, často až psychickým stresovým spôsobom života. Človek je odtrhnutý od prírody, psychicky unavený a obmedzovaný v prirodzených pohybových činnostiach. V protiklade k práci, ktorá zatažuje nervový systém a zvyšuje psychickú únavu, vystupujú do popredia športové aktivity, ako prostriedok regenerácie a aktívneho odpočinku. Pre rekreačných športovcov je šport stále považovaný za určitý druh duševného odpočinku a rehabilitácie.

Výkonnostní športovci využívajú šport na dosiahnutie svojich cieľov. Hlavným cieľom je dosahovanie stále lepších výkonov, na ktoré už dávno nestačí len talent. V súčasnosti sa na zvyšovanie vrcholových výkonov opiera šport o rozsiahle vedecké poznatky a najlepšie technické prostriedky. Športový tréning sa preto zameriava na teoretické poznatky, ktorými sa idealizuje pohyb športovca alebo športového

náradia tak, aby v konečnom dôsledku s najmenším zaťažením dosiahol čo najväčší výkon. Pravidelná športová činnosť ovplyvňuje stavbu tela účinkom na rast kostí do šírky a hlavne zväčšovaním podielu aktívnej svalovej hmoty. Najvhodnejšie a najobľúbenejšie športovo - rekreačné aktivity sú: turistické aktivity a pobyt v prírode, gymnastické cvičenia v kolektíve, športové a pohybové hry, plávanie a kúpanie, cyklistika, atletické aktivity, lyžovanie a korčuľovanie.

Pohyb - šport: zvyšuje aktivitu imunitného systému, zlepšuje činnosť srdcovocievneho systému, uvoľňuje napätie, má blahodarný účinok na zdravie každého jednotlivca, znižuje telesnú hmotnosť, pôsobí preventívne na rednutie kostí, je príležitosťou na zblíženie ľudí, formovanie postavy.

Aj bez toho, aby sme sa intenzívne venovali športovým aktivitám, si môžeme precvičiť organizmus. Stačí denná dochádzka do roboty pešo, na bicykli / 2-3 km /, práca v záhrade, spoločné rodinné potulky v prírode spojené s rôznymi športovými aktivitami, rekreačné, individuálne alebo spoločné cvičenie. Cvičenie bojuje proti artritíde. Pri pravidelnom nenáročnom tréningu sú kĺby precvičované a udržiava sa tým celý rozsah ich ohybnosti a znižuje bolestivosť. Endorfín, hormón šťastia, ktorý pri cvičení vzniká, je takisto ochranou pred bolesťou. Pravidelné stredne záťažové cvičenie /prechádzky, záhradka, tancovanie a pod./ pomáha udržiavať kosti - je najlepšou prevenciou

osteoporózy, najčastejšieho problému žien nad 50 rokov. Cvičenie posilňuje telo, zlepšuje pružnosť a výdrž. Cvičením sa naše svaly stávajú silnejšími, človek je ohybnejší a schopný cvičiť stále dlhšie bez pocitu únavy. Inými slovami - čím viac cvičíte, tým viac ste schopní cvičiť, tým menej vás to unavuje, z cvičenia máte väčšiu radosť a ste schopní vydržať. Každý si musí určiť vlastné hranice a aj pri športe platí - VŠETKO S MIEROU!

Dušan Kováč, 3. OA

T E N I S

Pretože už od malička som trávil veľa času na tenisových kurtoch (brat hral aktívne tenis a my s otcom sme s ním chodili na turnaje a aj na tréningy), chcel by som vám tento šport predstaviť.

Tenis, alebo biely šport pre džentlmenov, vznikol v Anglicku.

V súčasnosti sú 4 najväčšie tenisové súťaže - Grand Slamy : Austrália Open - január

Roland Garros - máj

Wimbledon - júl

US Open - september

Najstarší a najznámejší je Wimbledon, kde platí, že každý, kto na týchto trávnatých dvorcoch zvíťazil vo dvojhre, má tam doživotne svoje miesto v hľadisku. Lístky na tento turnaj sú veľmi drahé a ťažko sa

dajú zohnať. Všetci hráči hrajú v bielom oblečení, bez žiadnej reklamy.

Najlepším tenistom všetkých čias je Austrálčan Rod Laver, ktorý vyhral všetky 4 najväčšie turnaje za sebou v jednom roku dvakrát. Je po ňom pomenovaný centrálny kurt na Austrálii Open - Aréna Roda Lavera. Ďalšou tenisovou legendou a zároveň najstaršou jednotkou v mužskom tenise je Roger Federer.

Top hráči súčasnosti sú R. Federer, R. Nadal a M. Cilič, hráčky S. Williams, S. Halepová a K. Wozniacki. Tenis sa hrá na olympijských hrách opätovne od roku 1988 a prvým víťazom sa stal Slovak M. Mečíř. Každoročné tímové súťaže vo svetovom meradle sú Davis Cup u mužov a Fed Cup pre ženy, ktoré ho získali v roku 2002. Mužom sa podarilo postúpiť do finále v roku 2005.

Martin Januvka, 2. OA

TRÉNER JÁN KOZÁK

Ján Kozák (* 17. apríl 1954, Matejovce nad Hornádcom) je bývalý futbalista a v súčasnosti tréner slovenskej futbalovej reprezentácie. Je odchovancom FC Lokomotívy Košice, hrával aj za pražskú Duklu. Počas svojej reprezentačnej kariéry odohral 55 zápasov, v ktorých strelil 9 gólov za Česko-Slovensko. Zúčastnil sa Majstrovstiev Európy 1980 a Majstrovstiev sveta 1982. Najväčšiu časť svojej trénerskej kariéry odohral za Košice. S tímom 1. FC Košice sa ako prvý slovenský klub prebojoval do hlavnej fázy Ligy majstrov. Trénerom MFK je od roku 2005. Jeho syn Ján je bývalým futbalovým stredopoliarom.

Je známy aj svojou búrlivou povahou. Cez polčas v zápase 3. kola Corgoň ligy 2009/10 proti FC Nitra (0 : 1) napadol súperovho trénera brankárov Igora Mesároša, čím mu spôsobil zranenia na dobu liečby 4 týždne.

Úspechy:

- ▣ majster Česko-Slovenska: 1982
- ▣ Česko-Slovenský pohár: 1977, 1979 a 1981
- ▣ Majstrovstvá Európy: 3. miesto: 1980
- ▣ Najlepší futbalista ČSSR: 1980

Trénerské úspechy:

- Slovenská liga: 1997 a 1998
- Slovenský pohár: 2009
- Liga majstrov UEFA: 1997/1998 (základná skupina)
- Majstrovstvá Európy: 2016 (postup)

Jeho a moje priezvisko nie je celkom náhodné))).

Rado Kozák, 1. TEK

BMW – moja obľúbená značka auta

Keďže medzi moje záľuby patria autá a mám rád značku BMW, rozhodol som sa vám ju dnes predstaviť.

BMW (Bayerische Motoren Werke AG)

je nemecká automobilka vyrábajúca automobily, motocykle a motory. Bola založená v roku 1916 a jej hlavné sídlo je v Mníchove. BMW vyrába motocykle pod značkami BMW Motorrad a Husqvarna Motorcycles. Automobilka BMW je známa svojimi výkonnými a luxusnými automobilmi a je svetovou špičkou v oblasti predaja automobilov. Modro-biely vzor znaku firmy je štylizáciou bavorskej vlajky a tiež odráža pôvod BMW

(rotujúca biela vrtuľa na modrej oblohe ako symbol výrobcu leteckých motorov).

Z histórie

V roku 1916 sa spojili dve nemecké firmy, Rapp Motorenwerke a Gustav Otto Flugzeugwerke, z ktorých vznikla spoločnosť Bayerische Flugzeugwerke. O rok neskôr sa spoločnosť premenovala na Bayerische Motoren Werke (Bavorské Motorové Závody), teda BMW. Spočiatku sa firma špecializovala iba na výrobu leteckých motorov. Po skončení 1.svetovej vojny v roku 1918 bolo BMW prinútené ukončiť výrobu leteckých motorov podmienkami Versaillskej zmluvy. O rok neskôr bol postavený prvý motocykel BMW R32. Spoločnosť vyrábala iba jediný model na základe vozidla Austin Seven, ktorý vyrábala na základe licencie pod označením Dixi. Pôvodný model mal motor s objemom 750 cm³ a výkonom 11 kW (14 k).

Najstarší model BMW

Asi najznámejším predvojnovým vozidlom značky je model 328. Ľahký elegantný roadster sa vyrábala od roku 1936 do roku 1940. Bol poháňaný šesťvalcom s tromi karburátormi Solex (1971 cm³) a výkonom 57 kW (77 k). Vozidlo dosahovalo maximálnu rýchlosť 150 km/h a stalo sa tak najrýchlejším sériovo vyrábaným vozidlom svojej doby. Typ 328 bol na svoju dobu veľmi moderný. Zmizli stúpačky a predné svetlomety boli zapustené do

karosérie, čo bolo u predvojnových vozidiel veľmi výnimočné.

Model 328

V 70-tych rokoch čakal automobilku rozmach, keď bola v Dingolfingu postavená druhá továreň a celkom štvrtá továreň v Landshute. V tom istom roku sa začala vyrábať prvá generácia radu 5, ktorá nahradila modely 1500 až 2000. V roku 1976 bol predstavený „trojkový“ rad nahradzujúci modely typu 1502 až 2002. V 80-tych rokoch sa predstavila nová generácia „trojkového“ radu (1982), s najvýkonnejším modelom označeným M3.

BMW rad 3 (E90)

Vlajkovou loďou automobilky BMW je BMW rad 7. Rad 7 Hydrogen, má jeden z prvých motorov, ktoré spaľujú vodík a vypúšťajú iba čistú vodnú paru.

Peter Damien Parkánsky, 1. OA

Zasmejme sa...

Pýta sa mŕtvola mŕtvoly v hrobe:

- Už týždeň sa so mnou nerozprávaš. Niečo ťa žerie?

V švajčiarskych Alpách príde turista pod štít Matterhorn a požiada sprievodcu, aby ho sprevádzal na končiar.

- Ja som už dvadsať rokov nesprevádzal, - vraví sprievodca.

- A prečo?

- Neznášam pri zostupe samotu.

- Aká je najlepšia sauna s masážou?

- Autobus MHD.

Kedy viete, že ste škaredá?

Keď dostávate foťák do ruky vždy, keď sa robí skupinová fotka.

- Fero, ja keby som sa mal oženit', tak jedine so sirotou.

- A to prečo?

- No nebudem riskovať svokru.

Blondínka si vyhadzuje do vzduchu hodinky. Viete, prečo?

Aby videla, ako čas letí!

Žid na smrteľnej posteli:

"Žena moja, si tu?"

"Áno, muž môj, som tu."

"Deti moje, ste tu?"

"Áno, otec, sme tu."

"Tak na kerého čerta sa svieta v tej kúpeľni?"

Učiteľka sa pýta Jožka:

- Vymenuj mi 5 živočíchov žijúcich vo vode.
- Delfín...
- A ďalej?
- Jeho mama, otec, brat a sestra.

Rozprávajú sa dva netopiere visiac dole hlavou a jeden zrazu povie:

- Vieš čoho sa obávam v starobe?

A druhý mu na to:

- Neviem, povedz.
- Samovol'ného úniku moču.

- Halo? Dovolala som sa do rádia?

- Áno, nech sa páči.

- A to ma budú počuť všetci?

- Áno pani, všetci.

- Aj v obchode?

- Áno aj.

- Jano, nekupuj vajcia, Gita mi doniesla, opakujem, nekupuj vajcia.

O P A T K A

**Časopis študentov OA a TEK na Opatovskej ceste 97
v Košiciach**

Prispievatelia: Viktória Popovičová, Kristína Vojteková,
Jarka Hertnekyová, Rado Kozák, Danka Damankošová,
Eva Nagyová, Peter Damien Parkánsky, Silvia
Eperješiová, Martin Januvka, Dušan Kováč, Sofia
Balogová

Odborná poradkyňa: PaedDr. Katarína Bieleková, PhD.

Zodpovedná osoba: PaedDr. M. Čabalová, riaditeľka
školy

**Časopis vychádza v náklade 7 kusov v máji 2018 pre
potrebu školy**

